

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egész évre 10 ft — kr.
Félévre 5 " " "
Negyedévre 2 " " "
Egy hónapra 1 " " "
Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő: **BARTHA MÓR.**
Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetést díj:

Hat hasábos petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű a többszöri hirdetések alk. szerint jutányos áron vétetnek fel. Bélyegdíj minden külön beiktatásért 30 kr.

Ünneplő ország.

Magyarország minden falujában, minden városában tegnap egy nevet vert vissza a bércz orom vagy a paloták sora — Petőfiét. A dalnok halálának 50 éves emléknepje nagyszerű nemzeti ünnepé fejlődött, s az ünnepen megmutatta a magyar, hogy a költő emlékét ott őrzi szíve mélyében s azt semmi körülmények között profanizálni nem engedi. A segesvári csatasíkon a kormány képviselői, a parlament kiküldöttei, a tudományos és irodalmi társaságok tagjai együtt ünnepeltek az egyszerű székely néppel, mely rajongó kegyelettel őrzi Petőfi emlékét. Az ur és szegény egygyé vált, egygyé olvadt az ünneplésben. Minden arczon a büszkeség pirja égett — az impozáns tömeg láttára s tízezer torok lelkesedve dalolta a nemzeti dalt

„Isten áld meg a magyart!”

Azok a nemzetiségek, kik más alkalommal egy-egy törsszurással igyekeznek kedveskedni, a költő emléke előtt meghajolva a székelyekkel együtt tették le a koszorút a szobor talapzatára.

A szocialisták impozánsan ünnepték a legnemzetibb sovínistább költőt s lelkesedve emlékeztek meg róla, ki hulló csillagként tűnt el oly hamar.

A lelkesedés egész országban általános volt.

A nagyobb helyeken valódi tüntetéssé vált az ünnep, mely tüntetés az erős konszolidált, az ötven éves küzdelemben megerősödött magyar állam dicsérete volt.

Azután a sok nagyon szomorú jelenség után, melyet nap-nap után van alkalmunk látni és hallani, jólesik szívünknek, felemeli lelkünket az a tudat, hogy a nagy költő emléke fogyó idővel csak növekszik. S lángszelleménél melegsik az a késői kor, mely így igyekszik csodálatát és bámulatát kifejezésre juttatni.

Az a lelkesedés, melylyel a nagy költő emlékét az ország minden részében megünnepték — azt mutatja, hogy a szellem örök. Petőfi szelleme áttört a ködön és enyészeten, áldásos hatását szinte reá ontotta nemzetére, mely végtelen büszke nagy fiára.

Ebből a nemzeti ünnepből azt az erős meggyőződést merithette a magyar, hogy az ötven év előtti hősi szellem, melynek egyik zászlóvivője a nagy poéta volt, erősen él, s ha kell, ma már diadalra visz minden nemzeti ügyet, nemzeti eszmét.

A nagy költő lelke boldogan látja ezt, s midőn a tegnapi óriási ünneplő közönségre letekintett, elgondolta, hogy küzdésének meg van a kívánt eredménye, mert hiszen egy nemzet borul le emlékének magasztossága előtt.

A segesvári ünnep.

A keleti pályaudvaron szombatn d. u. 4 óra tájban élénk kép tárult az utazó közönség elé. Dizmagyar ruhás ifjak, nemzetiszínű vállszalagos urak, díszben levő vasuti kalauzok sűrűgtek, forogtak két vonat körül. A Segesvárra menő különvonat közönsége gyülekezett. A különvonat két részből állott. Az első 12 kocsiából álló rész vitte magával két vagonban a Petőfi-szoborra küldött koszorukat. — Mintegy 70—80 óriási koszorut helyeztek el podgyász-kocsikban, a melyeket az utolsó arasznyi helyig megtöltöttek.

Zsufolasig megteltek a személykocsik is. A küldött-égek külön-külön kocsikban és szakaszokban helyezkedtek el. Bar egyellen ülés sem maradt gazdátlan, a beszállítás mégis a legnagyobb rendben folyt le, a miben különösen Lachnit állomásfőnököknek s Kriváchy Gézának, a Nemzeti Szövetség igazgatójának van érdeme, a kik abeszállást és elhelyezést rendezték.

A nagyszámú küldött-égek közül álljanak itt a következők: A Petőfi-Társaság Bartók Lajos vezetése alatt. A képviselőház küldöttségében a következők vettek részt: Madarász József, Kállay Lipót, Rátkay László, Leszkay Gyula, Kubik Béla, Városy Gyula, Kalocsay Alán, Major Ferencz, Polczner Jenő, Farkas József és végül Andor József, a Ház titkára, Vörösmarthy Béla államtitkar és Zsilinszky Mihály államtitkar, a ki mint a kultuszminiszterium képviselője, dr. Martos Ferencz, dr. Gofacsos László és dr. Neiszer Antal min. fogalmazók kíséretében ment, külön szalonkocsiban foglaltak helyet.

A fővárost Lung György tanácsnok, Stadler Károly biz. tag, továbbá Mencsik Kálmán és Huszár Kálmán képviselték.

Petőfi szerelmei.

— A Debreczen tárczája. —

A szerelem megdicsőült költőjének lélektani analysisét ki kísérti meg szelleme azon nagy reptusai világánál, melyekből az emberi lélek filozófiai ismerete a nagy géniuszok természetrajzát származtatja le?

Göthe világa egy illatos rózsaberek, melynek tört virágszájai édes lehellet közt haladokolva véreznek el a szívökbe tört tüske alatt. Musset emléke az átdobzódott éjek mámorába fult kicsapongás érzékhevítő bázisában nyert örök életet. De Petőfi egyikökhöz sem hasonlít. Ő egy külön típusa a szerelem poétikájában, aki sem Petrarca érzégsét, sem Ovid romlott kéjelgését nem követi, hanem a kinek lüktető vérét a magyar faj asszonyainak töről metszett bája hozza pezsgésbe, szívét annak nemesebb kuttusza tölti be.

Vajjon a nagy nőhódítók közé tartozott-e Petőfi? Életrajzírói elsuhanak e kérdés fölött.

De azt hisszük, hogy aki változó szerelmei minden tárgyának oly oltárt emelt költészetében, mint Petőfi, Etelkától Juliáig, az a szerelemben nem lehetett köznapi. A ki ek ajkán dallá forrott minden csók, annak a csók nem olcsó mámor eszköz volt, hanem költői apotheozisa. Nem dönti meg ezt az axiómát Petőfi temperamentumának köz-tudomása lobbanékonyasága sem. Idezetének

PETŐFI.

Irta **Ábrányi Emil.**

Sok szép, jeles dal van ma is, hiszem.
De hozzá méltót nem mond senkisé.
Mert mind faradtak, hidegek vagyunk
Ő hozzá képest, a ki maga volt
A lobogó tűz! A ki mindent hangját
Szívéből vette, a mikor dalolt!

Rengő kalász azóta is terem,
Azóta is van napfény, szerelem,
Azóta is száll fecske és daru,
A rónaság hozzánk se mostoha . . .
De a ki őket úgy szeresse és úgy
Daloljon róluk — nem lesz több soha!

A hogy tavasszal csillog minden ág,
S rázatlanul omlik a sok virág,
Mint fényes zápor, színes havazas,
A mint a szél a fák közt át-fuvall:
Aképen hullt isteni könnyűséggel
Költészetének fájáról a dal.

Hajnalt-köszöntő friss pacsirta-szó,
Halk estharang, pusztákon bujdosó,
Sötét boruval szálló fürgeteg,
Melyből tüzes villámok hullanak:
Ha őserővel mindez dalba csengne,
Hozzá méltó dal ez lehetne csak!

S ha minden rablancz és börtön-torony,
Hol vértanuk senyedtek egykoron,
Minden szabadság, a mi földön él,
És mindan zsarnok-gyűlölő harag.
Elkezdene hozsánnát enekelni:
Hozzá méltó dal ez lehetne csak!

Ki az, a ki hamvát sírva összeszedte?
Senki! Tán az Isten, ő maga temette.

El sem is temette — föl vitte magának:
Szabadság, szerelem, kettős csillagának.

Ifjan halt. De látjuk nagygyá lenni ráért.
Költő volt. Szeretett. S meghalt a hazáért.

Ám előbb a lelkét égő szenvedellyel
Millió szegény közt osztogatta széjjel.

Gazdaggá így tette az egész világot,
S aztán az öröklét ormsaira hágott.

Tisztán olvadt át a hallhatatlanságba.
Csupa lélek volt! Por nem maradt utánna!

Hol a teste? Nincsen! Hol a lelke? Itt van
Itt van, ő magyar nép, legszebb dalaidban!

Hol a sirja? Sehol! — Hol a dicsősége?
Az egész világon! S nem lesz soha vége!

Ott voltak azután a következő társulatok és egyesületek küldöttségei: Magyar Tudományos Akadémia, Kisfaludy-Társaság, Földrajzi Társaság, Néprajzi Társaság, Képzőművészeti Társulat, Nemzeti Szalon, Eperjesi Széchenyi-Kör, Történelmi Társulat, Az «Ott-hon» írók és művészek köre, A «Budapesti Ujságírók Egyesülete», Az Országos Pázmány Egyesület, a «Vidéki Hírlapírók Szövetsége», Nemzeti Színész-egyesület, Az «Athenaeum» és «Franklin» társaságok küldöttei, A «Nemzeti Szövetség», Demokrata kör, Magyar Athletikai Klub, Függetlenségi és 48-as kör, A 48-as polgári kör, A Honvéd-menház, A 48-as honvédek országos szövetsége, Lipótvárosi Kaszinó, Kereskedő ifjak társulata, Az «Egyetemi Kör» és a különböző egyetemi segítő-egyesületek küldöttségei.

Bartók Lajos a küldöttségek elhelyezése körül dolgozott fáradhatatlanul.

A vonattal ment a mentő-egyesület egy mozgó orsége is, valamint Földváry Gyula vasuti felügyelő, a ki a vonatot vezette.

A vonat első része 4 óra 50 perczkor a második rész 5 óra 10 perczkor hagyta el a pályaudvart a Perronon levő nagyszámú közönség lelkes eljénradala közt.

A gyorsvonat kevés megállással folytatta útját s reggel érkezett meg Segesvárra, hol az érkezőket az állomásonál S o m o g y i a l i s p a n s K e d v e s pénzügy igazgató fogadták de nagyon sokan ott voltak a már előbb meg érkezett vendégek közül.

A vendégek méltó fogadására megtettek minden előkészületet és Segesvár városa teljes ünnepi díszben volt. Az utcák sora teli lobogóval. — A rendezés munkájában több előkelő szász is részt vett és a vidékről is sok szász pap jött be, hogy részt vegyen az ünnepen.

Különösen az elszállásolás okozott nagy gondot, mert még az előbb érkezett vendégek közül is már nagyon sokat a környék falvaiban kellett elhelyezni.

Az ünnepélynek szép idő kedvezett. A szobrot és a sirt szazakra menő koszoru borítja.

Zsilinszky Mihály államtitkár Sándor László főispánhoz szállott. Az államtitkár tisztelőket is fogadott.

Az ünnepély első része a fehéregyházai csatater emlékoszlopánál ezrekre menő közönség mellett — köztük Ugron 10 ezer székeye — folyt le.

A honvédeknek és a kolozsvári dal-egyesület adtak elő zeneszámokat.

Azután B a r t ó k Lajos mondott magas szavanyalásu, remek megnyitó beszédet.

minden szája arra volt rendeltetve, hogy keresse a szépben is a transcendentálist s minél jobban hevült eszményekért, annál hamarabb kellett kiabrándulnia, hogy epedve, sovároghva üzze újra tovább fantáziája aranyos pillangóit. Csak a holt kedves, néma és mozdulatlan tökélye köti le lantját tartós borongásba, benne látja csak álmai megdicsőülését.

És mégis Petőfi jellemét ebben a vonatkozásban sokan félreértik. Hivatkoznak különösen Keppel Emília, később gr. Lónyai Menyhértne keze megkerésére.

A köztiszteletben élt urnó később magán társaságokban e kis élményére többször visszatért, de úgy az ő, mint Petőfi barátja dr. Sas Istvan előadásából bizonyos, hogy Petőfit e szokatlan lépésre sem a kalandvágy, — hanem a sértett büszkeség ragadta.

Petőfi önbizalmáról jellemző adatokat közölt nemrég Törökfalvy Pap Zsigmond barátja is, aki 1845-ben Palfy Albert újan ismerkedett meg Petőfivel, annak pesti molnár utcza lakásán. Ezután nem találkoztak együtt egész a következő év őszéig, mely oly elhatározóva volt állandó a költő életében. Ekkor ismerkedett meg ugyanis jövődöbeljével, akit aztán rövid élete végső pillanatáig, nem külső hévvel ölelt magához.

A n.-károlyi Szarvas vendéglő nagy szál-

Jókai Apotheozisát E. Kovács Gyula adta elő nagy hatással.

B a r t h a Miklós ünnepi beszéde leírhatlan lekesedést keltett. Remeke volt a szónokias művészetének.

A b r á n y i E m i l gyönyörű alkalmi költeményét szavaltta el óriási hatás mellett.

Saját alkalmi műveket adták még elő nagy hatással: B á r s o n y Istvan Szász Gerő s E n d r ő d y hatalmas rhapszód-aját szavaltta S o m l ó Sandor.

A dalárda éneke után a küldöttségek helyezték el koszoruikat.

Innen a segesvári Petőfi szoborhoz vonult a közönség, de a t r nem volt elég nagy az egész közönség befogadására.

Itt Jókai művet olvasta fel Bartók Lajos azután szintén a koszoru leétele következett.

Az ünnepen elmondott költeményeket, melyeket a Petőfi társaság sok ezer példányban kinyomatott, kiosztották az ünneplő közönség között.

Délután két órakor ünnepies díszben volt a városház nagytermében.

A budapesti ünnep.

Impozáns mintegy 15000 főből álló munkáscsoport gyülekezett ma d. u. fél két óra tájban a Múzeum háta mögött, hogy Petőfi szobra elé vonuljon és megkoszorúzza a szobrot. Két hatalmas babékoszoru tűnt ki a munkáscsoport fekete tömegéből. Az egyik a budapesti szociáldemokrata munkások — Petőfi Sándornak. A másik az állott, »Az egy gondolat bánt engemet költőjének. — a nyomdászok szakegylete.

Nagy feltűnést keltett a közönség körében, hogy a munkások kalapjukra, e-ernyőjükre egy fehér lapot tűztek. A »Nepszava« külön kiadása volt ez, melyet az ügyesség a Petőfiről szóló vezércikk miatt elközlített. — A Nepszaván ezek a szavak voltak olvashatók:

Petőfi Sándor

konfiskáltatott

Éljen a sajtószabadság!

A tömeg a marseillet énekelte az utcán s egy két incidenset leszámítva, a legnagyobb rendben a szoborhoz értek, a hol a szobor talapzatára rövid beszéd kíséretében letették koszoruikat.

A Petőfi ünnepély: A délelőtti órákban óriási embertömeg gyülekezett a Petőfi szobor előtt már minden hely a küldöttségek által le volt foglalva.

H a l m o s János polgármester fényes

lójában történt, ahol a szept. 7-iki közgyűlést követő napon fényes táncvigalomra gyűjtötte össze a megye nemes családait. Petőfi is ott volt s figyelő szemekkel kísérte a tánczó párokat. De lejobban lebilincselte a karsu Szendrey Juliát, aki Uray Imre szolgabíró karján kerengett s gyűjtő szempillantásokat lögelt a költőre.

Petőfi a terem közepéről nézte Pap Zsigmondal, aki biztatta, hogy forgassa meg a tüzes leánykát s közben ingerkédő czélzásokat tett U r a y Endrére. »Meglásd, holnap csengős 4 lóval fog megfordulni a Károlyi gróf jószáginspektora udvarán.« (Ott volt t. i. szájlva Szendrey Juliát.)

Ez a megjegyzés bosszanthatta Petőfit, mert Uray egyike volt a vagyonosabb gavaléroknak, e mellett csinos, szőke, zömök ifju, jó tánczos és ügyes kocsis, akinél senki sem tudott szebb nyolcast leírni a könnyű sandlaufferrel az égő szatmári homokon.

A nélkül, hogy levette volna szemét a kaczer leányról, barátjához hajlított s komoly és határozott hangon szólt:

»Az a leány az enyém lesz.«

Nem kérdés, nem ficsuros önteltség volt szavaiban, hanem a szellemi fölény biztos erzele s a férfi elszántsága, hogy magáévá teszi azt, a kit sorsa osztályosának ismert fel.

Ekkor 23 éves ifju volt. Tartása egyenes, arca szikár, sötétbarna haja hátul apróra

megnyitó beszéde után a szobor talapzatára letették a küldöttek a koszoruikat. Az akadémia koszorujának letévesenél Rákosi Jenő azt mondta: A Magyar Tudományos Akadémia megbízásából koszorut tettem Petőfi ércalakjának lábához. Nekünk, a kik e tisztet teszünk, dicsőség, hogy az Akadémia tagjai vagyunk.

Az Akadémia örök gyászának tartja, hogy Petőfi nem lehetett tagja.

Ezután meg mintegy 62 küldöttség tett koszorut a szobor talapzatára.

Ezután R á k o s i Jenő a nemzeti szövetség nevében nagyhatású beszédet mondott, melynek vége így szó: A magyarok istenére esküszünk, rabok többé nem leszünk. (Hosszas lelkes éljenzés.)

Az ünnepélyen különben mindenütt példás rend és fegyelem uralkodott.

A budai színpályán este díszelőadás volt, melyen Jókai Apotheozisa került színre. Előbb azonban Rudnyanszky Gyula sikerült egyfelvonasos alkalmi darabja került színre óriási sikerrel. A színpályán zsúfolásig megtelt.

A vidéken.

Lelkesen ünneplik mindenütt a nagy poéta emlékezetét. A vidéki városok mind rendeztek Petőfi-ünnepélyt, a melyekről a következő távirati értesítést vetjük:

T o r d a. Petőfi Sándor emlékére az Emke tordaaranyos megyei választmánya tegnap este nagy emlékünnepélyt rendezett.

S z é k e s f e h é r v a r. A Petőfi ünnepet a déli vasut műhely munkásai rendezték.

B.-C s a b a. A nemzeti szövetség a Széchenyi ligetben fényes Petőfi emlékünnepélyt rendezett.

B a l a s s a g y a r m a t. A Petőfi ünnepélyt az esős idő következtében a megye az nagytermében tartották meg.

BELFÖLD.

A m.-csékei választás. Cséken szombaton, f. hó 29 én volt a képviselő választás, melyen egyhangulag F a s s i e Tódort választották meg. Fassie — mint már megirtuk — az oláh agitatorokkal rokonszenvező ügyvéd, ki ennek daczara hivatalos jelöltként lett megválasztva.

Uj képviselő. Hátszegről írják, hogy ott egyhangulag Ponor Sándor brassói törvényszéki elnököt választották meg képviselővé kormányparti programmal. — A hátszegi kerületet eddig szintén szabadelvű parti programmal Mara László képviselte, de miután

nyirva; elől nagyobb üstöke kissé göndör hajlással természetől föllele állott, nem úgy, ahogy az ifju-ág akkor viselte, balra fésülve, jobb oldalt választékkal.

Az üstökhaj bősége látszólag alacsony nyá tette Petőfi homlokát, melyen szemöldéi közt függőleges redő látszott. Erélyes tekintetű barna szemének élénk volt a tüze, a mit bágyadt arca még feltűnőbbé tett. Kis szája s telt alsó ajka volt, mely legtöbbször kissé dacosan ejtette a szót. Keskeny bajusza szájszöglete alatt vékonyan fölhajlott spanyol szakált növesztett, ami két oldalon sima arcát korosabbnak tüntette föl. Egyszerűen zsinórozott fekete attiláját begombolva hordta s arra kihajló ingallért viselt.

Ilyennek ismerte ez időben Pap Zsigmond Petőfit. Kétségkívül egyike volt azoknak az érdekes férfi típusoknak, amelyek, emelve a költészet és a hírnév nimbuszától is, alkalmasak arra, hogy mély benyomást gyakoroljanak egy ábrándos női kedélyre, a miyennek Szendrey Juliát ismertük.

Ő is egyike volt azoknak a női jellemeknek, amelyeket az akadályok megacéloznak, amelyekben érzékiség és idealizmus, szenvedély és heroizmus, a mindennapiság mely megvetése s a féket nem tűrő mély fantáziának merész csapongása egyesültek, hogy végzetessé tegyék a közeledést egy oly férfi számára, mint Petőfi volt.

megválasztották Hunyadmegye alispánjává, lemondott mandátumáról.

A közös hadügyminiszter kitüntetése.

A hadsereg rendeleti közlönyének legújabb száma a következő legfelsőbb kéziratot közli:

Kedves Krieghammer lovassági tabornok!

Különös örömmel kívánok önnek szerencsét ötvenéves szorgalmi jubileumának ünnepehez, melyet ön erőiben, szillem frissességének és tetterejének tevében ül meg.

Megemlékezve az évek e szép sora alatt általam ismételt kitüntetett szolgálatairól, újból kifejezem önnek azokért legmelegebb köszönetemet és az örökös osztrák bárói rangot adományozom önnek.

Ischl, 1899. július 27-én.

Ferencz Jó sef, s. k.

KÜLFÖLD.

A francia-német közeledés, a mely a német császárnak a francia Iphigénie hajón tett látogatásával inaugurálta ott, sok keserű kifakadásra szolgáltat okot. A francia és a német sovínizmus egyaránt tiltakozik minden közeledés ellen és bizony messze vagyunk még attól, hogy Germania és Gallia barátságosan ölelkezzenek. A német hangulatnak egy kis izletetője a következő rekrimnáció is:

A kieli csatorna megnyitásánál a francia hajóraj hívós tartózkodással viselkedett. Egyetlen felesleges perczet sem töltött ott; az utolsó hajóraj volt, a mely oda érkezett és az első, a mely ismét eltávozott. Egyetlen matrózt sem engedtek német földre kiszállni, holott a város valósággal hemzsegett az angol, orosz, amerikai és más tengereseztől. Német részről bizonyára szívesen látták volna, ha a német és francia matrózok közt egy kis érintkezés lett volna. A galliai ridegség azonban meghúzott minden közeledést. Odátolajunk tehát olyan néphez, mely ily világosan mutatja, hogy nem akar velünk semmit? Látogatást az tesz, a ki tudja, hogy szívesen látják. A francia kormány azonban nem kis mértékben ijedne meg, ha császárnk látogatásáról értesítenék. A legketemlebb helyzetbe sodortatnék ezzel. A francia kormány nagyon jól tudja, hogy Párisban 5000 frankért ezer camelot és utcai gyerek szerezhető, a kik parancsszóra futnának a császár kocsija után és a legveszedelmesebb bonyodalmat idézhetnék elő. Az ilyen lehetőségek ellen a vendégnek óvnia kellene magát, a mit csakis oly rendőri

és katonai apparátussal lehetne elérni, a milzeo a czar utazásai alkalmával is alig alkalmaznak. A felelőség ezete a francia államférfiakat olyannyira terbelné, hogy már ezért is kimélttel kell irántuk lennünk és azt a bajt nem szabad földéznünk.

Kétségtelen, hogy a revance sajó a leggyűlöletesebb párhuzamot vonná Faure közt ki egykoron Miklós czart, a dicsőséges szövetségést fogadta, — és Loubet közt, a ki a wörthi és szedani győző fiával szoritana kezét és a kitől esetleg a Fekete-Sas-tendet kapta.

Mindez okok eléggé nyomósra szólnak a Párisba tervezett császárutazás ellen. Hohenlohe herczeg több mint tíz évig volt nagykövet az Elyséében; ismeri az ottani viszonyokat és bizonyára tudatában van óriási felelőségének. Bülov gróf tisztán látó államférfi, ő is tudja, hanyadán van. — A német nép zöme ellene van az effélé békülési kísérleteknek, mert hiszen ezek a legkönyvesbb módon epp ellenkezővé fordulának. A német nép nem akarja, hogy uralkodója, akinek jóakaró szandekát egy pillanatra sem lehet felreismerni, legyeimellen néptömeg sértéseinek tegye ki magát és joga von area is, hogy ez ellen tiltakozzék, mert honvedő ifjúságának csontjai képezik a tétet, ha a játékok elvesztené.

Zola a rennesi tárgyalásról. Az Aurore egyik munkatársa megkérdezte Zolat, hogy mi a véleménye a rennesi pör kimeneteléről. Zola azt hiszi, hogy a rennesi haditörvénytársék Dreyfust fölmenti és rehabilitálni fogja. Emondta Zola, hogy a Dreyfus-pörből kifolyólag egy krajczár irói honorarimot sem kapott. Egy amerikai kiadó százezer frankot és megfelelő tantiemeket ígert neki, ha a Dreyfus-pörrel szindarabot ír. Ő azonban visszautasította az ajánlatot.

Rennesben igen sok az idegen, kivált angol van sok, a kik fotografáló készülékkel jarnak az utcákon. Az összes prefektusoknak és katonai parancsnokoknak meghagyta a kormány, hogy anguszttusban ne távozzanak állomáshelyükről. Itt beszélnek, hogy a haditörvénytársék tárgyalása, a mikor a titkos dossierben levő iratokra kerül sor, zárt lesz.

A hadapród iskolai Hentzi-sirbolt.

(Hiteles adatok.)

A napisajtóban legutóbb különféle hírek jelentek meg, a melyek szerint Hentzi csont-

jait elnyelte a föld s a harcosok egyrészenek a csontjait sem találták meg. Ezek a hírek nemcsak katonai, de udvari körökben is oly nagy feltűnést okoztak, hogy a hadtestparancsnokság, melynek vezetése alatt egy a szoborathelyezési, mint az ezzel egybefüggő tennivalók végbementek, illetékes helyre körülményes fölterjesztést intézett, a mely teljes világosságot vet a törtentekre.

E fölterjesztés szerint hétfő, a hó 24-én reggel 7 órakor Oberst Kitznek, a Militär Blau Abtheilung vezetőjének szeméi es vezetése alatt megkezdődött Hentzi tabornoknének továbbá az elesett harcosoknak és tisztéknek az exhumálása. Katonai részről Kitti ezredesen kívül Hönke Tivadar alezreder, a hadapródiskola parancsnoka, egy katonai tőrzsorvos, egy vezérkari tiszt, Varnay őrmester néhány más altisztel, pogári részről a városi fizikus, es az I. II. kerületi előljárogás kiküldöttjei voltak jelen.

A budai katonai temető bejárata előtt a temetkezési vállalat egyenruhás személyzete foglalt állást, ket kettős fogatu teljesen zárt hullaszállító kocsival, a melyek egyikén egy nagyobb, másikon egy kisebb, diszes barna érczkoporsó volt elhelyezve az exhumálandó csontok számára.

A bizottság egymásután kijelöle a fölbontandó sirhalmokat, nevezetesen:

1. Allnoch ezredes sirhalmát, a mely a bejarrattal bejövet jobbra három kis sirdomb alatt volt, a melyeknek feliratai ezek: I. Rosa Scheierling, II. Nemes Kovács D. III. Franz Saric.

2. A közvitézék egyik sirhalmát, a mely Allnoch ezredesével egy vonalban állt s a melyet ettől két kis kökeresztes sir választott el ily feliratokkal: I. Hier ruhet Franciska Gruber geborne Winkler k. k. Fouriers Wittwe gest. am 14-ten Juli 1847. II. Hier ruhet Karl Gruber — Fourier. (A felirat többi része láthatatlan.)

3. Coronin kapitány sirhalmát, a mely egy olvashatatlan feliratu régi kirkó alsó szomszédságában volt, baloldalán az eltemetések odaütemett bodzafával, melynek első törzse 60 centiméter átmérőjű, két ága pedig egyenkint emberderék vastagságu lett az idők folyamán. E bodzafától alulról nézve balra

4. Hentzi tabornoknak, több tisztjenek és a közharcosok egy másik részének közös sirhalmát, valamint

5. Hentzi tabornokné született Bertalan Eleonorának a sirhalom fölött, csaknem ezzel egy tagban készített utolsó nyugvóhelyét s vegüi

6. Pollini kapitánynak a legutóbb megjelölt Hentzi féle közös nyugvóhelyét ugyancsak balra eső sirhalmát, a melynek fejenél egy magas hujával megjelölt felirat nélküli sirdomb lábánál pedig Mosmüller Franciska és leánya nyugvóhelye volt.

A Hentzi-féle közös sirdombot Karl Nándor, a temetőr nagyobbik fia, Pollini kapitány sirjat Karl András, a temető negyedszados őre, a többi sirdombot pedig az iderendelt napszamosok egy időben kezdték ásni.

Legelőször Hentziné koporsóját találták meg. A koporsó még teljes formájában volt, a mint azonban a földét léemelték, a tabornokné csontváza a levegő első érintésére összekullt. Ezt a csontvázat a jelenvolt katonai tőrzsorvos azonnal áttétette a kisebbik érczkoporsóba, a melyet legott lezártak és az egyik hullaszállító kocsira visszahelyezték.

Ezt követőleg a Hentzi-féle közös nyugvóhely halottainak összegyűlt csontjait találták meg. Az egyes csontvázakat megkülönböztetni, vagy külön összeállítani lehetetlen volt, ennél fogva az egész kiasott csontalmast a katonai tőrzsorvos a nagyobbik érczkoporsóba helyeztette át. Ugyanebbe a koporsóba helyezték Coronini százados, Allnoch ezredes és a közvitézék másik csoportjának a 2. pont alatt említett nyugvóhelyéről előkerült csontokat.

A budavari ütközétnél elesett és itt eltemetett Hentzi tabornoknak és tisztársainak valamint közharcosainak földi maradványai ekép a nagyobbik koporsóban előírás szerint rangkülönbség nélkül összegyűjtetvén, a ko-

A költőnek eléggé ismeretesek sűrű felárgolások, melyekben epedő lelke szikrát fogott az örök noiség Veszta tüzétől. És mégis Petőfi a szerelemmel is úgy lehetett, mint a borral — megénekelte, de kevésbé élvezte. Kalandjairól nem tudunk, vagy legalább is nem oly mértékben, mint más költők életében. Érzelmét ő komolyan vette; szereni vagy gyűlölni — ez volt lelke indulatainak két ellentétes poesise; a mi e kettő közé esik, a muló liaisonok, a szeretkezések, az élvhajhász Don Juankodások olcsó sikerei nem fértek hozzá az ő komoly és nagy styü nő-kultuszához.

Kergette, élte ideálját, mint gyermek a délibabot, csálódva sokszor s még többször lemondva, de mikor végre megtalálta, nem valószínű, hogy hűlen lett volna hozzá csak gondolatban is, még a tabori élet könnyü vérü cimboraságai közt sem.

Forró és szüies minden dala; róla el lehet mondani, hogyha voltak is apró célsapágai, azok csak vágyó és tétovázó lelkének voltak szívárványszerü hangulatai, mig nem beleolvadtak szerelmének végső és tökéletes nagy akkordjába, mely szívét, elméjét és érzeit egyszerű szóaltatta meg. Ez az erős szubjektív természeteknek platonizmusa, mely és tisztá, mint az az őstermészet, melyből merítik inspirációikat.

Petőfinél a szerelem filozófiai röptöt ér

el. Törvény ez nála, nem egy muló inger; az élet örök törvénye, melynek engedelmeskedve, a mindenség harmóniaját, a let isteni titkát szolgálja.

Hisztéricizmusa magánál költőknél a szerelem vallása, a minőt Isis templomaiban a fölmagasztalt lelkek üztek távol a profán világ tekintetétől.

Ezért gyöngéd és erőszakos, naiv és ege! ostromló, regényes és nyárspolgáris egyszerre, mert a szerelem minden paradoxont felold a maga igazságában, mert az magában véve nem egy érzelm, hanem az érzelmek egész skálájának diapasonja, nem egy szük térre és időre utalt átmeneti kedélyhangulat, hanem az egyén bensőjének feltáruuló végtelen világa.

Ebből következőleg Petőfi szerelme az ó-világ felfogása, az az etikai principium, mely benne a szabadság korlátlanására törő geniüst a föld rögéhez fűzi, lényének isteni vonásait átemberesíti.

Lelkének ez az uralkodó vonása megérdemelné monografusát, kezdve a sár-szent lőrinci jegyző ház egyszerű vadvirágától az asszonyi jellem azon csodálatos és bonyolult szövénységéig, mely Szendrey Juliában élt. A mit a férfi tud, gondol, érez és hisz, annak láthatlan reflexe a nő lélek, melynek hierroglyfjei mélyen bevésve őrzik a férfi végzetének titkát.

porsó bezáratott és a másik hullaszállító kocsiira helyeztetett.

Délelőtt 11 óra 3 perczkor a kocsik elindultak a hadapródiskola felé, a honnan a szünidőre hazabocsátott növendékek után megitt maradt harmad- és negyedévesek tanulmányi körútra indultak, melyek előtt a menet az intézetbe érkezhetett volna, az intézetben levő szolgálati személyzet egyben azt az utasítást kapta, hogy a szertartás alatt tisztelegjenek az intézet falai között és az aktust kíváncsiságával vagy csoportosulás-al ne zavarja. Elzárattott erre az időre az intézetnek másképp a közönég rendelkezésére bocsátott katonai uszodája is.

Délelőtt 11 óra 18 perczkor érkeztek a koporsók a hadapródiskola udvarába, a melyet a bevonulás után ismét elzártak. A síremlék előtt már ott várta a menetet Vanya Ferencz prépost katonai plébános, továbbá Gogolak és Niedermann katonai lelkész egyszerű misemondó ruhában. (A lelkésznek az a közlése, hogy a beszterlést dr. Szuchy Béla intézeti hittanár vezette, nem felel meg a valóságnak.)

Nevezett katonai lelkészek teljes csöndben, a bizottság előtt beszterlétek a két koporsót, a melyek a kriptának az intézet főépületével szemben álló főbejárata keresztül azonnal levittettek az ür-gbe.

Az emlékoszlop kiterjedésének és alaprajzának megfelelő kiterjedésű és alakú cemenzfundamentum két és fél méter magas tömögét egy 80 centiméter széles 1 méter magas és 220 centiméter hosszú ür-g szel át. Ebbe az ür-gbe helyezték be szoroson egymás mellé a két koporsót, a melyeknek méretei teljesen meggyeznek az ür-g méreteivel és az ür-get tökéletesen megtöltik.

A beszterlések után a szertartás véget ért, a lelkészek és a munkások az ür-get elhagyták s egy 12 főből álló hidaszcsapat a kripta lejős főbejáratát földdel beemelte és egy e czera készült terméskőlappal földet be, a melyet cemenzzel forrasztottak oda és fölémelint többé nem fognak. A lejárati a sírbolt folyosójába a szobor talapzatán levő, kőlappal földön nyilvános át történhetik csupán. Iért segítségével.

Eddig a följegyzések.

Megemlítesre mértó, hogy a szobor elhelyezés és az ezzel összefüggő munkálatokat mind a hadtestparancsnokság végezteti és azokban a hadapródiskola vezetőseinek semmi része nincs; erre csupán az őrizet van bízva.

A munkálatok költségeit az utolsó krajczárizó felsége a király fedezi a saját magánpénztárából. Innen kapott a kiasasért a temető 70 frtot.

A kripta fölött álló síremléket most a temetői kerítések stíljében készülő vasrác-csal veszik körül. M helyt ez a rácsosat elkészül és a kripta környéket nemileg parkirozhatják, kitűzik a szoborátadási ünnep napját.

Ez az ünnep nyilvános lesz, a melyen az egész helyőrség részt vesz s az eddigi projektumok szerint augusztus 10-16-ka között akarja azt a hadtestparancsnokság rendezni.

Azt az első tervet, hogy a király születésnapján rendezzék, előttünk eddig ismeretlen okkól eejtettek.

Táviratok.

Verekedő antiszemita.

Róma, jul. 31. Egy antiszemita-gyűlés után verekedés támadt, melynek két ember megsebesült.

Óriási szerencsétlenség.

Monakó, jul. 31. Tegnap este egy itteni fogadó épülfelében levő új szarnyának egyik fala összeomlott és 60 olasz munkást temetett maga alá. Az éjjel 3 halottat és 11 sebesültet hoztak ki a romok közül.

HIREK.

Petőfi-ünnep Debreczenben.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, jul. 31.

Debreczen város lelkes és hazafias közönsége méltóan aidozott a nagy költő emlékének. Az ötvenéves évforduló alkalmából rendezett ünnepeken kimutatta, hogy lelkes, hazafias s a mult iránt fogékony, annak nagy eszméi iránt tud lelkesedni.

A lelkesedés p rja égett tegnap az arczokon, ábitattal hallgatta mindenki az ünnepi szónokokat, kik szép beszéd-ken emlékeztek meg a lánglelkű, igazi magyar poétáról.

A város közönsége kezét fogva ünnepeit a főiskola ifjúságával, a mely most is tanulelet adta nemzeti érzelmenek. Ket helyen folyt le az ünnepség. Az egyik d. e. Batthyány-utczai 16. sz. ház előtt, melybe az emléktáblát helyezték el; a másik pedig a kolégium lépcsőházában, hol Huszar Adolf által mióta-zott Petőfi-szoborunk áll.

A Batthyány-utczát sűrű néptömeg özönlötte el már 9 óra körül. Ünneplő ruhába öltözött nép várta a leleplezést. Varosunk közéletének minden számottevő embere megjelent, képviseltette magát. Hajdumegye és Debreczen városa is.

Tíz órakor zendűt fel a Petőfi-Dalkör éneke. Petőfi remek szózatját: «Tied vagyok, tied hazám» — énekelte nagy tetszés mellett. Majd dr. Benedek János a Csokonai-Kör tükára lépett az emelvényre, s óriási hatás mellett elszavalta Petőfi «Fiam születése napján» cz. versét. Mondanunk is felesleges, hogy a művészi szavakat emelte és fokozta az ünnepi hangulatot.

Mely batással volt az ünneplő közönségre F e r e n c z y Gyula főiskolai tanár emlékbeszéde, mely egészen előtölég a hasonló emlékbeszédek chablonjától: erős kezű markolt bele a jelenlegi társadalmi viszonyokba s éles p ruzamot vont a Petőfi magasztos idealizmusa és a mai kor önző anyagsága közt. Beszéde közben hullott le a lepl az emléktábláról s lelkes éljenzés közepette látható lett a közönség előtt. A tábla feliratát már közölük. Ezután B a g a m e r y Karoly szenior helyett B o r o s s Lajos szavalta el a költő «Eg gondolat bant engemet» című versét. Majd Komlóssy Arthur a Csokonai Kör elnöksége nevében szép beszéd kíséretében át adta gondozás végett az emléktáblát O r m o s Gábor haztulajdonosnak, ki azt ke-zséggel fogadta és igerte meg, A Petőfi dalkör még a Szabadságdalt énekelte el, mire a szép ünneplő véget ért. A közönség oszladozni kezdett, hogy elvigye és hirdesse mindazt a szépet és nemeset, melyet a leleplezés-n hallani alkalmá volt.

Déután a kollegiumi ifjúság ünneplője folyt le. A lépcsőházban, hol a Petőfi szobor van, zsufolasig megtöltötte az ünneplő közönség. Szinte felni lehetett, hogy a lépcsőházban baj lesz, annyira meg volt terhelve a feljáró fölépcső. Itt is először a Petőfi dalkör énekel. Azután S z o m b a t h y Istvan hittanahallgató szavalta el nagy hatás mellett J ó k a i Mór Apotheozisát. V a r g a Imre Petőfit dicsőítő emlékbeszédeit mondott s beszéde közben a főiskolai ifjúság koszoruját elhelyezte a szobor talpazatára. A szép beszéd, melyet gyakran szakított meg zugó éljenzés — befejező szavai a következők voltak:

S most leborulok én is ünneplőes órák magasztos perczében sírodtól — a hova v isz ma minden zarándok utca itt a távolban szellemed előtt s a tanuló ifjúság nevében melynek te teste, lelke valál — oda adom koszorum hazám lánglelkű dalnokának, szabadságharczunk drága halottjának, nekéd, a te szellemednek Petőfi Sándor, hogy éljen bennünk továbbra is a te szellemed, a szabadság, az egyenlőség a testvériség szelleme s ha egykor zsarnok törne ránk, hadd zendüljön meg újra a talpra magyar, hadd vizshangozza a Kárpát:

»A magyarok Istenére esküszünk, esküszünk, hogy rabok tovább nem leszünk.«

Varga J. beszéde után a Petőfi dalkör koszoruját is elhelyezték a talpazaton. K u n Zoltán hittanahallgató szavalta el ezután A b r a n y i Emil hangulatos és minden tekintetben sikerült P e t ő f i versét. A szavakat zajos tapsokkal lett jutalmazva, Majd a Petőfi dalkör é exelt, s a szépen sikerült ünneplő véget ért.

A város külömben fel volt lobogóva. A színház homlokzatának egyik fülkéje hova Petőfi szobra van felállítva, gyönyörűen fel volt díszítve nemzeti színnel és élő virágokkal. B o r a n d György, érdeme ez ki minden felszólítás nélkül díszítette fel a szobrot.

Az ünnepség még este is folytatódott, Angelotti orfeumában hatalmas tableaux jutattat a mulató publikum eszébe még egyszer, hogy milyen nagy ünnepet ült tegnap egész Magyarország.

Ma már csendes ismét minden. Az eljelen kiáltások elhangzottak, az ünneplő ruhák a szekrényben vannak.

Az a lelkesedés azonban, melyet a szép ünneplől meritettek Debreczen polgárai, hisszük, nem lesz szappan buborék, hanem munkálni fog a haza javára.

* **Augusztus 2.** Holnapután ünneppnapja lesz Debreczen városának. Hetek óta készülődünk már reá, s tudjuk hogy impozáns lesz. Az aug. 2-iki csata 50-ik évfordulóját debreczen polgárai igaz honfiai kegyelettel akarják megünnepelni, s a polgárok akarata pedig erős, ezen megtörk minden elenállás vagy kontra hajlam. Az ünneplőt rendező bizottság most teszi meg az utolsó intézkedéseket. A szereplők beszédekkel elkészültek, s ha az idő kedvez óriási néptömeg előtt fog lefolyni az ünneplő. Debreczen összes testületi zászló alatt vonulnak ki a honvédsírokhoz és Nagy Sándor halmához. A főiskolai ifjúság helyben időző tagjai szinten zászló alatt vonulnak ki, s szívesen lélekkel vesznek részt azon az ünneplőn, melyet külömben ók szoktak rendezni. Képviselet lesz az ünneplőn Debreczen városa, és Hajdúvármegye. Mindket törvényhatóság küldöttségileg vesz részt. A város külömben mindent megtesz az ünnep fényének emelésére, s a bizottság kéréseit ez ideig szívesen teljesítette. Szóval az előjelek azt mutatják, hogy az aug. 2-iki ünnep fényesen fog sikerülni a mi külömben csak Debreczen városának válik dicsőségére. Az ünneplőre a rendező bizottság a következő helhívást bocsátotta ki:

Polgártársak!

Ez év aug. hó 2-dik napján 50-dik évfordulója lesz a szomorú, de dicső emlékezetű debreczeni csatának, mely a kalommal Nagy Sándor maroknyi serege oly hősiég és oroszani bátorsággal küzdött a tiszerte nagyobb orosz haderő ellen.

Gyásznap volt az, melynek emléke Debreczen lelkes és hazafias erzelmű polgárainak szívét ma is mely bánattal és igaz fájdalommal tölti el.

A csata elveszett, de a vitézül harcoló, halált megvető bátorsággal küzdő, hősi halált szenvedett honvédek emlékezte a hálás utódok szívében örökre élni fog. Évről-évre kivonult a város lakossága e napon a honvéd temetőbe, hol a hazaért dicső halált szenvedett hősök porai nyugosznak, hogy könyeivel ki-ki megöntözze s a honfiai kegyelet virágaival elhalmozza a szentelt hantokat!

Jertek hát ki a honszabadság vértanui sírjához polgártársak most is, csak hogy fokozottabb hazafiai buzgósággal és a kegyeletnek megnyugtatóbb erzelmeivel menjünk ki oda, mert most, felszázados évfordulóján amaz emlékezetes napnak, melyen a csata vivotott, emlékkő jelöli a hősök sírját, ott nyugszik, ott örökdi a haldokló orozlan, az oroszani bátorsággal küzdött hős honvédek hamvai felett!

Zarandokoljunk ki e napon a csatasik mezejere is, melynek halmáról Nagy Sándor honvédtábornok, az aradi vér anuk egyike, oly hősileg vezényelte a kised magyar csapatot! A kivonulás sorrendje: 1. A tüdőoltó egylet zászló és zenekarral. 2. A 13 egyenruhás öreg honvéd zászlóval. 3. A 12 tagu rendező bizottság. 4. Az 1848—49. évi honvéd egyl. tagjai. 5. A ref. főisk. ifjuság zászlója alatt; egyéb tanintézetek. 6. A daleyletek (saját zászlók alatt). (D e b r e c z e n i daleylet. — 7. I p a r o s i f j a k d a l á r d á j a 8. Munkás daleylet. 9. Ács ifjusági daleylet. 10. Petőfi dalkör. 11. »Egyetértés« Önképző dal- és zene-egylet. 12. Egyházi és világi hatóságok küldöttei. 13. Csokonai kör. 13. Társadalmi és kulturális egyletek. 15. Debreczeni ipartestület.

* Számonkérésék a városnál. Gróf Dégenfeld József főispán elnökele alatt ma kezdte meg a számonkérésék működését. Tagjai Lengyel Imre és Szabó Sámuel. Sorra fogják vizsgálni a városi hivatalokat, s számon kérik az elmúlt felév tevékenységét.

* Az V. ipartestületi kongresszus. Az ipartestületek központi országos bizottsága tegnapi délután tartott ülésén elhatározta, hogy az ötödik országos ipartestületi gyűlést október második felében tartja meg. A kongresszus eredetileg szeptemberré volt tervezve és színhelyeül meg 1866-ban Kolozsvárt tűzték ki. A központi bizottság elnöksége a legutóbbi ülés határozatából kérdést intézett a kolozsvári ipartestülethez, hogy a meghívást októberre is fenntartja-e? A kérdésre már megérkezett a tavrati válasz, amely szerint a kolozsvári ipartestület örömmel járul hozzá a kongresszusnak októberben Kolozsvárt leendő megtartásához. Ennek következtében a kongresszus helyeül most már véglegesen Kolozsvárt tűzték ki. Pontos idejét későbbben fogják meghatározni.

* Nyomdászok Gutenberg ünnepélye. Szépen sikerült mulatságot tartottak a Margitjüzdő dísztermében Gutenberg emlékezete a belülnapszamosa, a derek nyomdászok. A mulatságot a Petőfi Dalkör Hymnusa nyitotta meg, mely után Péntek Lajos szavalta Morócz Jenő Guenberg János című költeményét. Ezután egy magánjelenet következett Vallomás címen, melyet Erdélyi Erzsike adott elő, kiváló készültségre és színpadi rátermettségre valló módon. Zajos taps követte sikeres előadását. Ugyancsak kiérdemelte a tapsot Bacsony Erzsike, ki Boccaccio operettből énekelt nagyszerűen s több magyar népdalt adott elő. Schön Sándor szavaltá ezután a »Két zene« című költeményt, a »Magyar Népdaleyvelet« pedig a Petőfi-Dalkör valóságos tapsvihár közt adta elő, mely után Murai Karoly »Virágakadás« cz. egyfelvonásos vígjátéka került színre, műkedvelőktől meg nem szokott, kitűnő előadásban. A szereplők mindannyian brilliroztak s a jelenvolt közönség hálás tapsal jutalmazta fáradságukat. Majd táncközben a kiváló műkedvelő Bacsony Erzsike dalolt még néhány szívhez szóló magyar dalt. A csokrokat igen izléseesen s mesés olcsó áron Sinkovics Sándor helybeli műkertész készítette. A tánc egész kivilagos-kivirradtig tartott. — A jelenvolt hölgyek névsorát lapunk térszúke miatt nem közölhetjük.

* Megszerette a börtönt. B a l o g h Eszti neve jól ismert név a rendőri krónikákból. Legutóbb is harmincz napig kellett szegénynek börtönben ülni, hol különben élete legszebb idejét töltötte s hová a legkedvesebb s legszínesebb emlékek fűzik. A harmincz nap letelt s Eszti számára már készen volt a Nadudvarra szóló tolonczlevél. És megszallotta Eszti a megszokott helytől való elválás súlyos fájdalma s mikor látta hogy semmi reményt sem lehet a további ott maradásra, gyufamérget ivott. Hamar észrevették s minden tiltakozása ellenére leöntötték a torkán egy liter tejet, mely Eszti megmentette az életnek Most a kórházban fekszik s az az édes remény ad neki vigaszt, hogy sikerül visszamenni ifjú

álmainak s ábrándjainak megszentelt helyére, melyet prózai hivatalos nyelven közigazgatási börtönnök neveznek.

* A tűz örültje. H.-Böszörményben mostanában egymást érték a tüzesetek. Nyomozást indítottak s kiderült, hogy a gyakori tüzeket gyújtogatások okozták. A gyújtogató ifj. Kerékgyártó József, 16 éves fiú volt, akit elfogtak. A börtönben megejtett orvosi vizsgálat kiderítette, hogy a szerencsétlen fiú piromanikus s utóbb pedig a dühöngő örültség tünetei jelezték nála. A fiút a debreczeni rendőrség szállíttatja az országos tébolydába.

* Verekedő gyári munkások. Nagy zaj és lármá verte fel az éjjel a Teleki-utca lakóit álmaiból. A gépjavító műhely munkásai rendeztek egy kis parázs verekedést. A csata vezetőit bekísérte a rendőrség.

* Felhívás az agg honvédekhez. A még életben lévő, városunkban lakó 1848—49-es honvéd bajtársak ezennel felkeresnek, hogy az 1849. évi augusztus 2-án vívott debreczeni csata évforduló napján rendezett ünnepélyeken résztvenni szíveskedjenek. Gyülekezés f. é. augusztus 2-án (szerdán) reggel 7 órakor a tűzoltó laktanyán (Csapó-utca) onnan testületileg vonulnak a róm. kath. templomban tartandó gyászmisére és 9 órakor a református nagytemplomban tartandó istentiszteletre. Déután fel 2 órakor gyülekezünk a reform. kollogium udvarán, honnan 2 órakor kivonulunk testületileg a Csige-kert melletti honvédsírnál és a Nagy Sándor halomnál tartandó ünnepélyekre. Szepessy Gusztáv a debreczei 1848—49-iki honvéd egylet jelenlegi elnöke.

* A vármegye állategészségügye. Hajduvármegyében júl. hó 28-ig a következő állatbetegségek fordultak elő: L é p f e n e : H.-Szoboszló 2 u., Vámospercs 2 u., összesen 2 község 4 udvar. V e s z e t t s é g : Nanás 1 u., Szoboszló 1 u., összesen 2 község 2 u. T a k o n y k ó r : Földes 2 u., H.-Nanás 2 u., H.-Szoboszló 1 u., Kis-Szöke 1 u., Szováth 1 u., összesen 5 község 5 udvar. R ü h k ó r : H.-Hadház, Nádudvar 1—1 u., összesen 2 község 2 udvar. S e r t é s o r b á n c z : Csége 1 u. S e r t é s v é s z : B.-Ujváros 1 u., Földes 7 u., Frid 1 u., Böszörmény 2 u., H.-Hadház 1 u., Nanás, Kaba, Nádudvar, Szovát 1—1 u., Téglás 6 u. összesen 10 község.

* Tilos a pofozás. Jelentettük annak idején, hogy egy humánus gondolkozású tábornok, lovag Schwitzer Lajos vezérőrnagy, a temesvári hadtest parancsnoka, rendeletet adott ki tisztikarához, melyben szigorúan eltiltotta a közlegények pofozását. A brünni »Volksfreund« című lap most arról értesül, hogy a temesvári hadtestparancsnoknak ezt a rendeletét a közös hadügyminiszter megküldte a hadsereg összes parancsnokainak. Ezt a parancsot évenként az őzi bevonulások után újból ki kell hirdetni. Helyes, de a fő az, hogy ne csak kihirdessek ezt az okos parancsot, hanem meg is tartassák és tartassák.

* Ismeretlen tettesek. Az »ismeretlen tettesek«-re kezd ismét jó idő járni. Az éjjel például ismeretlen tettesek támadtak meg a Naputezan V o j t k ó Jánost is. Vojtkó védekezett a támadók ellen, de azok földre tiportak s aaposan elverték. A tettesek elmenekültek. Vojtkó alig tudott hazavánszorogni, hol az előhívott orvos kötözte be sebeit, a rendőrség nyomozza az ismeretlen tetteseket.

* Verekedő homokkertiék. N o v á k Sándor homokkerti lakos tegnap este az ünnepi tiszteletere keményen bepálinkázott. Eleinte csak hangos szónoklataival vonta magára a korcsmában mulató p u b l i k u m figyelmét. — K é s ő b b azonban m i n d i n k á b b

működött benne a szesz, úgy hogy nagy legény lett belőle. Belekötött a csendesen pálinkázó J u h á s z Sándorba s botjával úgy fejbe vágta, hogy eszméletlenül terült el a földön. A korcsma népe először abban a hiedelemhen volt, hogy Juhász meghalt. Később felocsoltak — beszállították a kózkórházba. — Onnan azután ma reggel meggyógyulva bocsátották el. Novákkal könnyű testi sértés és csendzavarás miatt a törvényszék fog számolni.

* Zene-estély a Corsó kávéházban. ma este a Corsó kávéházban a Magyaritestvérek zenekara fogja a zenet szolgálatni válogatott műsorral. Ugyanott egy jönevű bil iárdművész igen érdekes produkciókat mutat be.

Szerb zene- és ének-társaság működik holnap és a következő napokon a »Dréher« sörcsarnok elegáns kerthelyiségében. E társaság egy évig Ós-Budavarában működött.

Színház.

Perényi Margit szerződötése. Színházunk igazgatója, Komjáthy János pár hettel ezelőtt levelet intézett egyik helyi lap szerkesztőjéhez. A levél Perényi Margit kisasszony, a kolozsvári nemzeti színház volt subrettjének szerződötésével foglalkozik s azt mondja benne többek között a direktor, hogy a szerződötést csak nagy körülményekkel lehet eszközölni. A levél irásának ideje óta azonban változtak a viszonyok, és azt hisszük, hogy ezt Komjáthy is örvendetesen tapasztalta. Bölöny József intén áns annak idején Komjáthy lovgiasságára hivatkozva tiltakozott a szerződötés ellen s kijelentette, hogy Perényi kisasszonyt szerződötésszegés miatt az országos színész-egyesületből kifogja zárítani. Eltekintve attól — vajjon gavaller lesz-e Nagy-Bölöny József intendánssal szemben, biztos forrásból nyert értesülésünk alapján irhatjuk, hogy Perényi kisasszony szerződötése ez idő szerint semmi akadályba nem ütközik. A kisasszony oly alapos ok miatt hagyta ott a kolozsvári tarsulatot, hogy a színész-egyesület közgyűlése a szerződötésszegésért nagyon enyhe büntetésben fogja elmarasztalni (Felhavi gage.) Az ügy egy éven belül aligha dől el. Egy évig tehát mindenestre tagja a kisasszony a színész-egyesületnek s így szerződötést tetszése szerint köthet bármilyen igazgatóval. Tekintve tehát, hogy igazgatónkban szintén megvan a hajlandóság Perényi k. a szerződötésére, — több, mint bizonyos, hogy az őszel már élvezni fogjuk folyton fejlődő művészetét, melyvel Kolozsvár és Nagyvárad műértő közönségének tetszését oly rövid idő alatt megnyerte.

Rudnyánszky Gyula sikere. Rudnyánszky Gyula — mint tudva van — a tegnapi lezajlott magasztos ünnepre egy Petőfit dicsőítő egyfelvonásos alkalmi darabot írt, melyet a budai színpadon tegnapelőtt mutattak be. Az alkalmi darab poetikus szépségeivel teljesen lebilincselte az ünneplő közönséget s óriási tetszést aratott.

Szatyi ur Nagyváradon. A mi illusztris művésznök, kinek tavozása pótolhatatlan ürt hagyott színházunkban, de hagyott volna bármely színtársulatnál, négy estén át vendégszerepelt a nagyvárad színpadon. Lapunk egyik belmunkatársa Nagyváradon időzött s így alkalma volt látni azt a lelkesedést, mely Szatymáry Árpád minden egyes vendéglépésekor megnyilatkozott. Bucszóul a híres romantikus dramában — Párisi rongyszedő — ragyogtatta talentumát. Közönségünk tudja, mily értékes alaki áns ez a művésznök, így érthető az az elragadtatás, mely a várad közönséget az előadás alatt uralta. A színház — a mi pedig nagy ritkaság — zsufolásig megte t. Várad összes szép hölgyei ott voltak, s tapso tak Szatymárynak. Sz e r d a h e l y i Ferencz színtársulati tag kezdeményezésére kedves megiepeetésben is részesült a művésznök. Egy értékes arany-pecsétgyűrűt, egy ezüst fogóju ébenfa-palczát adtak fel a színpadra. A palczán a következő felírás áll: — Szatyi urnak — nagyvárad színpadon.

A bucsu-előadás után Szatyi ur tisztelettel a „Kis pipa” czinü vendéglőben jöttek össze, a hol a mult emlékeinek felelevenítésével is kedélyesen töltötték az időt. Szatyi urat — mint értesülünk — L. Székay és Krecsányi is megnyerték néhány vendéjükhöz. Tehát a vigszínház megnyitásaig a vidéken marad s bizonyára ki fog rántani a zavarból néhány kisebbrendű tarulatot is felépítésével, melyet ő nemes szive sugallatait követve, minden évben megszokott cselekedni a rendes vendég-szereplés mellett. Csak hirdesse még sokáig a magyar művészet dicősegeit.

Az új primadonna. Beődi Ella, színtársulatunk új drámai énekesnője — mint értesülünk — a m. szigeti szezon elején már fellép. Első debuffja, mint debreczeni primadonnának a jövő hó vege felé lesz Hoffmann mesejének harmas női szerepében.

Különfélék Petőfiről.

Petőfi gyermekkorából. Petőfi kortársa s barátja Sass István dr. gyermekkoráról ezt jegyzi fel:

„Mar gyermekkorában, a mint a külső események reá hatottak, a szerint mutatkozott rajta a visszahatás. A szép leány szerelemre keltette, a társai részéről nyert felhívást gyors elhatározása követé, a barátságot szűken meré s a természet öleiben legkedveltebb pihenőjét tartá, szóval jellemében amit feltűnőnek nevezhetnénk, gyermekkorában azt hajlama s kedvelt szokásaiaként mutatá be.

Nem mondhatnám, hogy valami csodagyerek lett volna de volt viseletében, modorában valami, a mi őt oly emlékeztetesse tévé.

Az iskolán kívül a magánosságot kedvelé. Korához aránylag igen komoly volt, de ha társai köze kevéredett, viszont igen derült, virgoncz lett. Mindenkiel békében élt, de benső barátságot igen kevéssel kötött. Nagy hajlama s kellő bátorsága volt testi erejét tulhaladó vállalatokba becsátkozni.

Petőfi beáll katonának. Petőfi apja is oly szívd és hajthatatlan jellem volt mint fia Sándor, s így az apa es fia között sokszor zivatar tört ki, mit a szere ő jó anya hártott el rendesen.

Végül az apai fegyelem kimertése minden áron határozott iranyt akart biztosítani fia részére, miért is Sz... es mérnök rokonához küdé el Asszonyfára, Sopronmegyébe, hogy itt a mérnöki pályára kepezze magát, vagy folytassa iskoláit.

Itt azonban epp oly, sőt szigorubb jellemre talált mint édesapjánál, kit egy véletlen körülmény még szigorubbá tett, i. i. Petőfinek egy kedves leánnyal történt ártatlan enyelgését észre véve, őt apához irt leveleiben javithatlan jellemű gyerekek festette; Petőfi felve apja szigorától, 1840-ben beállt katonának, mely tettet Kuppis Vilmos katonabarádjához a következő versben írja meg:

„Katonának száműzött bal végzetem,
S kétszer élt a szép tavasz a ligeten,
A ligeten, oh de nem a sziv fölött
Mig sorsomnak rabbillinse megörömté.

Petőfi felesége. A fékteten képzeletű, bár mély kedélyű, a szenvedélyeiben tulságokra hajló költőnek hozzá hasonló leány lehetett csak az eszménye, vagyis olyan, a kit ő magához hasonlónak hitt, a ki szerelmeert minden, családot, nyugalmat, világi eőitéleteket, anyagi jöletet föláldozzon, a ki őt akár a világ végéig kövesse, ha másképp nem lehet, apaókkal hozományt, a ki rajongani tudjon szerelme tárgyáért s követni tudja a költő lelke röplését, s a fi ha meghal es sirba száll, is „még akkor is ott is örökre szeret”, akiről azt, hogy „eldobja egyszer az özvegyi fátyolt”, még föltenni se lehessen. Ilyen leányt vélt találni Petőfi Szendrey Juliában s lángoló szerelmük, törésre mindig kész elhatározásuk le is küzdött minden akadályt s kivivta czél-

ját. Julia, férfiasan rövidre nyírott hajával, karcu természetével, kised, finom alakjával, lángoló s epedő szemével, szikrázó szellemével és abrandozó szerelmével nemcsak költőjét bili eselte magához, hanem kedvelt alakja lett a fiatal irodalom köreinek, majd a forradalmi mozgalmas napoknak; s ez tetszett Petőfinek, a ki előbb egy második George-Sandot, s aztán egy új Madame Rolandot vélt látni néjében. Két évet — egész balátaig boldog szerelemben élt át vele a költő, de az ifjan maradt özvegy nem valosítá meg azt az álmát, hogy sohase dobja el az özvegyi fátyolt.

Petőfi s a német színház. A negyvenes évekből Petőfi szavajárása volt, hogy végzetét senki ki nem kerülheti. Ebben az időben, a negyvenes évekből volt, mikor Pesten a német színház s a redout leégett, egy barátja hozza futott s ijedten szólt hozzá: Kejj föl, ég a színház.

Ő a másik oldalára fordult ezt a megjegyzést tévé: „Édes barátom, sorsát senki ki nem kerülheti. Német színházat azért építenek, hogy éljen; esernyőt azért veszünk, hogy ellopják. Ez a rendeltetés dolga, azzal tovább aludt.

Márczius 15-én. A 12 pont proklamációja után Petőfi, Bulyovszky, Jókai es még vagy huszan betértek egy jó harmadrangu étterembe egy kis itókara. Persze rózsás volt a hangulat. Csak úgy ömlött a szó, se szeri, se száma. Petőfi ezalatt igen komolyan tárgyalt valami felett Bulyovszkival. Egyszere csak fehangzik a husz torokból:

Hajjuk Petőfit! Halljuk! Petőfi meglepetten fordul feléjük. Aztán mosolyogva szólt oda:

— Ejnye! ejnye, hát már megint ioni kartok!

Petőfi maecenása. Egy régi nagy házat bontották le két év előtt a Koronaherczeg- és Zsibarus utcák szögletén: a Lafert-házat. Nevezetes épület volt. Gyülekező helye a negyvenes évekből a magyar szabadlevő új nemzedeknek. Akkor még a Koronaherczeg-utczát Uri-utczának hivták.

A házból levő tarsaskör asztalánál egy öreg poéta ül s egy fiatal író kéziratából kötémenyket olvas fel a figyelmes társaságnak.

— Ezt a kötet verset a mi kaszinónak kell kiadni — indítványozta a veterán író. S mielőtt a kaszinó pénztárnoka ellenvetést tehetne, kinyújtja a karját az asztalon keresztül egy marciáus alak, a kit két kifestő bajszu kurucz dandárparancsnoknak minősítene, ha gömbölyű két piros arca szeledebb hivatásra nem vallana, s tenyerest rá tévé a verses kéziratra szól:

— M-gamra vállalom az egész költséget: nyomtatással, honoráriummal együtt. A veterán író volt Vörösmarthy Mihály, a beajánlott ifjú költő Petőfi Sándor, az önként ajánkozó maecenas Tóth Gáspár szabómester.

Riport a bicziklin.

Nyári hangulatban.

Ha az ember unatkozik, rendesen valami ötlök az eszébe. Ha nem unatkozik, nincs ideje hogy az eszébe ötljön valami, sőt a mi véletlenül beletkik, az is kiesik az emlékezetéből.

Ilyen unalomközi állapotban elhatároztam hogy bicziklire ülök. Nem sikerült. Fölül tettem Dübös voltam, hogy engem fölül tettem valaki. Hát mar ez sem az én kizárólagos privilégiumom.

Eleinte sokszor lefordultam, a mi otthon nagy fölfordulást csinált. Teli voltam tapasztalkal. Ezt a kedvező külsőt arra használtam fel hogy három főhadnaggyal vívott párbajaimal dicsekedhettem el. Sokan lépre mentek, másokkal egyáltalán nem mentem semmire.

Mikor már fönn tudtam valahogy tartani az európai egyensulvt gépemen, fölcseptam czéhbéli koszörűsnek. Nemcsak fentem, de fekedtem is. Különösen azokra, kik nem akartak előlem kitérni. Mit volt tenni? Én tértem ki. Engedjék meg, hogy ezen kitérés után vizsgálja térjek a tulajdonképpeni tárgyra.

Riport a bicziklin. Kissé amerikaiasan hangzik a dolog. De hiszen nem kell nekünk minden újítást az újvilágból várunk. Ha a saját lábunkon járunk, vagy a saját bicziklinken, — nálunk is mihamabb megszületnek a nagy társadalmi reformerek.

Sok bolondot elkövet az ember nyári hangulatban. Kezdve a szalmaözvegytől a szegény riporterig, a kinek a melegen kívül nincs egyéb témája. Erre pedig régen anathémát mondtak.

Valami ujat! — libegnek a kebek s alulirott batorkodom is e téren a kezdő lépést megenni.

Biczikli riportjaimat ezenne megnyitom es a kánculában itthon gubbasztó polgártársaimnak hidege, földökben hűsölő nagyságos uraiméknak melegen ajánlom figyelmébe.

(Szerencsétlenség riport közben.)

Lapunk hadügyi munkatársát Triesztbe küldöttük, hogy Dewey admirálist meglátogassa es beszélgetést folytasson vele. Jeles stratégának bicziklin indult el a nagy utra. Száz kilométer távolságról a következő táviratot kaptuk:

„Gumi fölpukkant. Új gépet kérek.

Adóügyi munkatársunkat a ki a legnagyobb népszerűtlenségnek örvend, rögtön utána menesztettük. Harmadfél óra mulva újabb sürgöny érkezett:

„Kormány eltört. Két gépet egydve tettük Gyalog megyek haza.

Két napig mi hirt se hallottunk kiküldött stratégánkról. Ekkor a következő táviratot kaptuk:

„Országuton lebuktam, Karom eltört.

Orvos-zakkiró munkatársunkat gyorsan vonatra ültettük, ki az első segélyt nyújtotta a sérültnek. Két heti várakozás után ezt a sürgönyt kaptuk:

Dewey elutazott. Semmi ujság. Szerencse még, hogy lábom kificzamodott. Ez talán pótolja az interjut.

Az esetet ime megirtuk s ne csodálkozzék senki, hogy Dewey nem nyilatkozhatott munkatársunk előtt. Utóvégre, ha Dewey lába ficzamodik ki es a mi stratéga kollégánk a kavitei győző, megfordítva lenne a dolog. Ez pedig elég vigasztalásnak.

Mongodin.

KÖZGAZDASÁG.

Sertésvásár.

Kőbányai sertés piac. Julius 26. Magyar elsőrendű Öreg nehéz (paronkint 400 kgm felüli 40—40 $\frac{1}{2}$ kr. Közép pkin 3—400 kg. sulyban 42 $\frac{1}{2}$ —42 $\frac{1}{2}$ kr. 320 kilog sulyban Fialal közép (paronkint 251—250 kg. 44—45 kr. Fialal könnyű paronkint 250 kg. sulyban 44 krig. Szerbiai : Nehéz pkin 260 kg. f. sulyban 44—45 krig.

Sertéslétszám: 1899. évi Julius hó 27. napján volt készlet 43.864 darab, Jul. 25. felhajtott 913 drb, 1899 Jul. 28-én elszállított 690 db. 26-ére maradt 43458 db. A A hizott sertésüzlet irányzata változatlan.

B
A készar
B
Bánsági
Tiszavidék
Pestvidék
Fehérmegye
Bácskai
Északma
Rozs első
más
Árpa takar
ég
ser
Zab
Tengeri b
ma
Repce bar
Tu
Odale
magát a fé
arcsa es a
fujtató.
— M
asszonytól.
Kriszt
arcza elől.
— Hi
— De
itt, felmegy
— Ad
Galam
a kert utján
megmenteni
baromól.
Kriszt
Eszméletlen
kezét. Alig
ház felé. Hi
egyszerre va
Atugrotta a
tott beie a
Aztán
férfi leszáll
mentettek
asszonyt.
Ettől a
gyék házatáj
tési ének zen
mettek. Szeg
magával a v
Nagy D
koporsó után
jött mankójá
Galambos-ház
masztva hom
nézett ki. Nag
a gazember!
Sivatag
megszólította
Ádamot.
— Nagy
Ádam a
arczát.
— Én v
Tessék beljebb
Ádamnak
— No, n

Budapesti gabonatözsde.

Julius 29.

A készáruüzlet hivatalos árjegyzései a következők

Bursa	Kilós	Ar 100 kg.		Kilós	100 kilogramm ára	
		frttól	frtíg		frttól	frtíg
Bánsági	76	8.50	8.90	80	09.25	09.35
"	77	8.70	09.10	81	09.00	09.00
"	78	08.80	09.15	82	—	—
Tiszavidéki	79	08.95	09.25	—	09.80	09.85
"	76	8.60	9.00	80	—	0.00
"	77	8.70	9.15	81	00.00	—
Pestvidéki	78	08.80	9.20	82	09.25	09.35
"	79	08.95	9.05	—	—	0.00
"	76	8.55	8.15	80	—	—
Fehérmegyei	77	8.65	9.00	81	09.15	09.25
"	78	8.75	9.15	82	—	—
"	79	08.85	08.75	—	—	—
Bácskai	76	8.45	08.70	80	—	—
"	77	8.50	8.80	81	00.00	00.00
"	78	8.95	09.00	82	00.00	00.00
Északmag	79	8.75	—	—	—	—
"	76	—	—	80	—	—
"	77	—	—	81	—	—
"	78	—	—	82	—	—
"	79	—	—	80	—	—

	Min. hekt.-ben	Arkilogram	
Rozs elsőrendű	uj 70-72	6.55	6.00
" másodrendű	"	6.40	6.65
Árpa takarmánynak	" 60-62	5.90	6.30
" égetni való	" 62-64	5.70	5.90
" serfőzdei	" 64-66	6.00	6.00
Zab	uj 39-41	5.80	6.00
Tengeri bánsági	uj	4.60	4.70
" más nemű	"	5.00	5.25
Rencze bánsági	"	11.50	—
"	"	4.15	4.45

CSARNOK.

Tul a loncsövényen.

Irta: **Krudi Gyula.**

Folyt. és vége.

Odalenn a lugasban az asszony kitepte magát a férfi karjai közül. Annak lángolt az arca és a melle úgy libegett, — mint egy fujtató.

— Megver most? kérdezte sápadtan az asszonytól.

Krisztin ijedten hátrált a férfi borzalmas arca elől.

— Hisz nem látott, mormogta.

— De hát ha... Hisz bánt mindig, Varj itt, felmegyek és beszélek vele én!

— Ádám, Ádám...

Galambos mint egy tenevad futott előre a kert útján. Csak egy cél lebegett e fölte, megmenteni ezt a szegény asszonyt ettől a baromtól.

Krisztin dermedten nézett Ádám után. Eszmeletlenül, zstbhadtan szoritotta mellére a kezét. Alig bírta lélekezni s mereven bámult a ház felé. Hisz itt megölnek valakit... Aztán egyszerre vadul, létségszelesen fordult meg. Átugrotta a sövényt és behunyt szemmel futott be a fűze alatt usogó Aranyosba.

Aztán sikoltás hallatszott... s a két férfi leszaladt a házból, és még idejekorán mentettek ki a habokból a szegény sápadt asszonyt.

*

Ettől a naptól fogva csendes volt a Nagyék házatja, csendes egy hétig, mikor temetési ének zendült fel az udvaron. Krisztint temették. Szegény, sorvadó teste halált hozott magával a vízből.

Nagy Demeter lehajtott fővel ballagott a koporsó után, a biczegő Török János is előjött mankójával. A koporsót ott vitték el a Galambos-ház előtt. Ádám az ablakhoz támasztva homlokát mereven, kiégett szemmel nézett ki. Nagy Demeter felköszönt hozzá. Ah a gazember!

IV.

Sivatag hideg ősszel, fekete estén valaki megszólította egy sötét kapu alján Galambos Ádámot.

— Nagyságod...

Ádám arra fordította kedvetlen, sápadt arcát.

— Én vagyok kérem... Nagy Demeter Tessék beljebb jönni, mert a járókelők...

Ádámnak ökölbe szorult a keze:

— No, mit akar?

Nagy Demeternek a hangja olyan rekedt volt, alig lehetett érteni. A temetés óta a korcsmát járta örökké.

— No?

Demeter lehajtotta a fejét, mintha gondolkodnék. Hogyan is kezdje.

— Hát Krisztinka meghalt, hallotta nagyságod?

Ádámnak ezer ránczot vetett arcán a düh. Hatralépett és a botjára támaszkodva, némán nézte azt a görbehátú, toprongyos asztalost, ki meggörcsített fővel, folyvást motoláló ujjakkal állott előtte. Kissé dülöngött is, bizonyosan részeg.

— Hát?

Nagy Demeter csodálkozást mutatott piszkos, szőrrel benőtt arcán. Kérdőleg emelte fel a fejét:

— Tetszik kérdezni nagyságod? Igen? ... Hát mikor... akkor a kertből fel tetszett hozzám jönni és megtetszett fogni a nyakamat... — Akkor én kértem, hogy ne tessék megölni... Nem bántom őt soha. És sirtam is. De mert nagyon szegény lévén, pár forintot tetszett adni... Igen, hát mar elfogyott...

Ádám indulatosan fordult el. Nagy tántorogva lepelt utána s megfogta szurkos kezével a férfi vállát.

— Kérem csak... nem úgy lesz ám... pénzt akarok...

A részeg ember hirtelen fellobanó dühével mellen ragadta Ádámot.

— Igen... Feleséget elcsábítani. leánykorában is... Hát én miből élek? Sokáig vártam. No... Lesz?

Ádám megtaszította. Nagy kalimpálva gurult be a sötét kapualjba. A fejét odéütötte a sarokkőhöz. Egyszerre kijózanodott. Vagy tán nem is volt részeg, csak úgy könnyebben vélte elérni célját.

Hirtelen felpattant s mint egy bestia ugrott neki Ádámnak. Büzös körmeivel az arcába markolt s tajtékzó szájjal harapta a ruháját.

— Mi... Még engem... Vártam sokáig, kutya!

Valami kés villant a levegőben. Ádám utolsó erejével homlokon ütötte az örült embert. Az kibukott messze az utra, be a sárba.

A kapualjban hirtelen felpattant az ajtó. A dulakodás zajára elősiető cselédiany sápadt remegő arcára vetett fényt a kezében ingadozó gyertya fénye. Rémületes sikoltott, aztán befutott a házba.

A sarokkőre esve, feküdt Galambos Ádám világos felöltőjén vastag sugárban bugyborékoló a habzó piros vér. Kívül, az út közepén a sárba csuszva, négykézláb mászva, igyekezett elfelé Nagy Demeter. Az Ádám kezén a gyűrű behorpasztotta a fejét, alig bírta magát tovább vonszolni.

Nagy Lajos

hentes üzletében

gr. Dégenfeld-tér 4. sz. alatt

folyton frissen kapható kicsinyben és nagyban

mindenféle

hentes-áru

u. m.: nagyon kitűnő szalámi, a mit különösen ajánlhatok a n. é. közönségnek, zsirnak való szalonna, pragai és kassai sonka főt és nyers állapotban, elsőrendű füstölt és nyers kolbász, paprikás, fohér és füstölt szalonna stb.

a legmérsékeltebb napi árak mellett

Tisztelettel

Nagy Lajos,

hentes.

**„MARGIT“
GYÓGYFORRÁS**

Margit forrás-telep (Bereg-megye.)

A budapesti m. kir. egyetem vegyelemzése szerint kevés szabad szénsavat, ellenben sok szénsavas natriumot és lithiumot tartalmaz. Ezen tulajdonságai azok, melyek a hasonló összetételű vizek fölé emelik. Kitűnő hatása a légutak s tüdő hurutos állapotainál, különösen szívós váladék esetén; tüdővészeseknél, ha vérzésre való hajlandóság van is jelen, a „Margit-víz“ megbecsülhetetlen szolgálatokat tesz kevés szabad szénsavánál fogva. Kiváló hatást látni tőle a gyomor és belek hurutos állapotainál, főleg azon esetekben, hol a fölös mennyiségben képződött sav oka a rossz emésztésnek.

A húgsavas sók lerakódását akadályozván, becses szolgálatot tesz továbbá a hólyag hurutos bántalmainál, a kö- és homokképződés eseteiben, miért is a budapesti és bécsi egyetem orvostanárai, mint az orvosvilág egyéb előkelőségei a legszívesebben használják, előnyt advak a „Margit“-forrásnak a hozzá hasonló összetételű gyógyvizek fölött.

Mint ivóvíz

kiváló övószernek bizonyult járványos betegségek idején, főleg typhus ellen.

Mint borvíz általános kedveltségnek örvend.

Főraktár:

ÉDESKUTYL ásványvíznagykereskedés

cs. és kir. udvari szállító BUDAPESTEN.

Kapható minden gyógytárban, fűszerkereskedésben és vendéglőben.

8581.

1899.

Árverési hirdetmény.

1. Csapó-utczai 685 házutáni 1/2 nyilas ondódi föld 1900 okt. 1-től 1903 okt. 1-g;
2. Kolozsi-féle 1406 házutáni 28 1/2 folyó öl ondódi föld 1900 okt. 1-től 1903 okt. 1-g;
3. Körkemenczéné: levő 71 hold 29 □-öl föld 1900 október 1-től 1903 okt. 1-g;
4. Kincses-hegynél levő 24 h. 694 □-öl föld 1900 okt. 1-től 1903 okt. 1-g;
5. Szoboszlói ut mentén levő 26 h. 1959 □-öl föld 1900 okt. 1-től 1906 okt. 1-g;
6. Pipa-gödörnél levő 11 h. 217 □-öl föld 1900 okt. 1-től 1903 okt. 1-g;
7. Elepi III. dülőben levő 1 nyilas föld 1900 okt. 1-től 1903 okt. 1-g;
8. Elepi III. dülőben levő 3 1/2 nyilas tanya föld 1900 okt. 1-től 1903 okt. 1-g;
9. A szikgáti cserépvető körüli 28 hold epreskerti föld és az onnan azokra eső s egy tagban levő 374 hold 130 □-öl majorsági föld, valamint az államvasút mellett délre fekvő 296 hold 693 □-öl föld egy haszonbéri taggal egyesülve 1900 okt. 1-től 1906 okt. 1-g, az 1899. szeptember 27-én d. e. 9 órakor a városház nagytermében tartandó nyilvános árverésen bérbeadni fognak.

Az árverési feltételek a város számvevői hivatalánál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Árverelni szándékozók kötelesek bántpénzül a kikiáltási ár 10%-át készpénzben az árverelő bizottság kezébe letenni.

Kelt Debreczen sz. kir. város tanácsának 1899. évi július hó 20-án tartott üléséből.

A városi Tanács.

8140
1899**Árverési hirdetemény.**

Debreczen sz. kir. város Tanácsa részéről közhírré tételik, miszerint Debreczen sz. kir. város határában a pusztai, macsi-, szepei-, ebesi-, elepi és kősélszegi apró földterületeken gyakorolható vadászati jog 1899. aug. 1-től 1905. aug. 1-ig terjedő hat évre az 1899. év aug. hó 9. napján délelőtt 9 órakor a városház nagytanácsstermében tartandó nyilvános árverésen kiadni fog.

Az árverési feltételek a város számvevői hivatalánál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Árverezni kívánók kötelesek a kiáltási ár 10 százalékát készpénzben bányapénzül az árverelő bizottság kezéhez letenni.

Debreczen 1899. július 24-én.

A városi Tanács.

Magas jutalékban

részesülnek megbízható szolid ügynökök, kik törvényszerűen megengedett sorsjegyeknek részletfizetésre való eladásával, egy nagy pénzüzet (részvénytársaság) számlájára foglalkozni óhajtanak. Ajánlatok „Mercator” czímen: **Eckstein Bernát** hirdetési irodájába Budapest, V. Föld-utca 4, intézendők.

684
1899 szám.**Árverési hirdetemény.**

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi IX. t. cz. 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a Nagyvárad kir. törvényszék 9791/1899. számú végzése által Klein Henrik végrehajtató javára Popper Manó ellen 1350 frt. tőke, ennek 1898. évi augusztus hó 1. napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 82 frt 60 kr. perkölség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróilag felülfoglalt és 1346 frt 85 krra becsült pálinka, rum, hordók, szesz s egyebekből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek az 1899. V. 537/2 sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén vagyis Nagy-Létán a nagyvendéglő helyiségében leendő eszközlésére **1899-ik év augusztus hó 2. napjának délelőtt 10 órája** határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ban megállapított feltételek szerint lesz fizetendő.

Egyszermind azok, kiknek korábbi foglalások az iratokból ki nem tűnik s az elárverezendő ingók vételárából kielégítéséhez tartanak jogot — jogaik érvényesítése iránt az 1881. évi LX. t. cz. 111 §-ára figyelmeztetnek.

Kelt Székelyhidon, 1899. évi július hó 13-ik napján.

Ruttkay

kir. bírósági végrehajtó.

Szegedi Mezőgazdasági Kiállítási Sorsjegyek.

Főnyeremény: 50.000 korona

értékben

és több, kisebb nyeremény, összesen

1006 nyeremény 100,000 korona értékben.

Egy sorsjegy ára **20** krajczár.

Az összes nyereményeket kívánatra 20% levonással azonnal készpénzben beváltja **Budapest**en: a „Hermes” Magyar Általános Váltóüzlet Részvénytársaság, V., Dorottya-utca 8., vagy **Szegeden**: a Szegedi Kereskedelmi és Iparbank.

Ezen pénzintézetek a nyerő kívánságára készek az

50.000 korona értékű főnyereményt egy hasonló értékű szegedi mintaszerűen berendezett tanyai gazdasággal is becsereálni.

Huzás Szegeden, a kiállítás utolsó napján, 1899. szept. 10-én este 6 órakor.

Sorsjegyek kaphatók bank- és váltóüzletekben, az összes dohánytőzsdékben egyéb elárulási helyeken.

Viszontelárusítók forduljanak a kiállítást rendező

Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségéhez,

Budapest, IX., Üllői-ut 25., Köztelek.

Üzleti könyvek,

csinos kiállításban, erős kötésben, igen jutányosan kaphatók

Hoffmann és Kronovitz

könyvnyomdájában.

KOVÁCS GYULA vaskereskedő

Piacz-utca, a Bika szálloda mellett,

ajánlja nagy választékban raktáron levő, elősmert, legjobb minőségű

Eperjesi cserépkályhát,

melyek ez iparágban első rangot foglalnak el és számos elsőrendű kitüntetésben részesültek.

Jutányos árak mellett

a legszolidabb és legpontosabb kivitel biztosítottatik.

A kályhák felállítását csakis kipróbált szakavatott állítók által végeztetem.

Ezen kályhák ugy tartósság, szépség, mint fűtőképesség tekintetében bármely külföldi gyártmányval versenyeznek.

Kész felállított mintakályhák raktáramon megtekinthetők.